

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Національного університету
"Львівська політехніка"
д.т.н., проф. *Іван ДЕМИДОВ*
2024 р.

Висновок

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
«Соціально-психологічне управління підприємством»
здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
за спеціальністю 073 Менеджмент
(галузь знань 07 Управління та адміністрування)
Широн Юлії Олегівни

1. Актуальність теми дисертації

Оскільки основним ресурсом сучасної економіки, який на сьогодні складає значну частку національного багатства розвинених країн світу, є людський капітал, саме удосконалення та осучаснення системи менеджменту є дієвим інструментом підвищення ефективності діяльності підприємства.

Умови зростаючої невизначеності та динамічного зовнішнього середовища, в яких функціонують вітчизняні підприємства, впливають на емоційний стан та міжособистісні відносини працівників та, як результат, на результативність їх діяльності. Сучасне управління підприємствами вимагає створення гнучкої системи менеджменту, яка буде здатна ефективно реагувати на нові виклики ринку праці та змінювати свої стратегії відповідно до потреб працівників.

У таких складних умовах саме соціально-психологічні методи управління все частіше стають визначальними у розвитку сучасних підприємств. Застосування таких методів дає змогу зберегти психічне та фізичне здоров'я працівників, а також підвищити продуктивність їх діяльності.

Наведене вище обумовило актуальність теми дисертаційної роботи, мету і завдання дослідження.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Дисертаційна робота відповідає науковому напряму кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва “Розвиток систем стрес-менеджменту в умовах активізації міжнародної співпраці” та виконана в межах науково-дослідної роботи кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва «Розвиток систем стрес-менеджменту в умовах активізації міжнародної співпраці» (номер державної реєстрації 0119U100038), де дисидентом розроблено інструментарій оцінювання впливу соціально-психологічних методів управління на результати діяльності підприємства, який базується на множинності форм прояву інтелекту працівника та включає п'ятифакторну модель оцінювання впливу інтелекту працівника на продуктивність діяльності (акт про впровадження від 15.11.2022 р.).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертаційна робота є самостійною науковою працею, в якій представлено авторську

модель оцінювання впливу інтелекту на продуктивність діяльності працівників як індивідуальну складову комплексного підходу до оцінювання впливу соціально-психологічних методів на результати діяльності підприємства. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у роботі використані лише ті ідеї та положення, що були одержані здобувачем особисто.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Вважати, що наукові положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи є достовірними та обґрунтованими, оскільки вони підтверджуються фактичними даними та економічними показниками діяльності вітчизняних та закордонних підприємств, добре узгоджуються з теоретичними положеннями та перевірені в ході розробки рекомендацій. Обґрунтованість та достовірність основних наукових положень, отриманих результатів, висновків та сформованих рекомендацій підтверджується використанням автором загальнонаукових методів дослідження (моделювання; структурно-логічного аналізу; статистичного аналізу; факторного аналізу (метод головних компонент); кореляційного аналізу; динамічних стендів; експертного опитування; порівняльного аналізу, систематизування та узагальнення; групування; графічного; морфологічного аналізу), проведеним у роботі грунтовним аналізом фундаментальних праць вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері соціально-психологічного управління підприємством, апробацією основних положень та результатів дослідження на всеукраїнських і міжнародних науково-практических конференціях.

5. Ступінь основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна результатів дослідження полягає в теоретичному узагальненні та обґрунтуванні основних напрямків вдосконалення системи оцінювання впливу соціально-психологічних методів менеджменту на результати діяльності підприємства.

До основних результатів роботи, що мають наукову новизну, отримані автором особисто та виносяться на захист, належать такі:

вперше:

- побудовано п'ятифакторну модель інтелекту працівника, яка дає змогу оцінити вплив індивідуальних соціально-психологічних методів менеджменту на продуктивність діяльності працівника;

удосконалено:

- процесуально-мотиваційну модель професійної активності працівника, в якій, на відміну від існуючих, структуровано процес розподілу затрачених працівником зусиль на виконання поставлених завдань на п'ять основних блоків, враховуючи психологічні механізми його професійної активності;

- послідовність внутрішньої активізації мотивів діяльності працівників через потреби. На відміну від існуючих, вона визначає місце емоційної складової мотиву діяльності працівника в системі мотивації;

- комплексний підхід до оцінювання впливу соціально-психологічних методів менеджменту на результати діяльності підприємства. Запропонований підхід, відрізняється тим, що включає індивідуальну складову у формі п'ятифакторної моделі інтелекту працівника та групову - у формі удосконаленої моделі оцінювання якості організаційної культури;

набули подальшого розвитку:

- модель оцінювання якості організаційної культури Г.Хаєта, яку розвинуто в частині системи показників третього та четвертого рівнів.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

ПЕРЕЛІК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1.1. Монографія

1. Chernobay, L. and Shiron, Yu., 2023. Motivation factors of employee professional activity in VUCA conditions. In: I. Tatomyr and L. Kvasnii, eds. *Digital macro trends and technologies of the XXI century*. Praha: OKTAN PRINT. Pt. 2. pp.174-184. (Особистий внесок автора: досліджено основні мотиваційні фактори працівників польських та українських підприємств та запропоновано процесуально-мотиваційну модель професійної активності працівника).

1.2. Публікації у наукових фахових виданнях України

2. Чернобай, Л.І. та Широн, Ю.О., 2019. Емоційний інтелект в системі менеджменту. *Бізнес Інформ*, 5, с.227-232. (Міжнародна представленість та індексація журналу: Ulrichsweb, Research Papers in Economics, Index Copernicus, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Academic Journals Database, Advanced Science Index, Open Academic Journals Index (OAJ), GetInfo, Bielefeld Academic Search Engine, OpenAire i OpenAIREplus, WorldCat, Library Hub Discover, Open Access Library, J-Gate, Google Scholar та ResearchBib). (Особистий внесок автора: розглянуто сутність поняття «емоційний інтелект» в системі менеджменту).
3. Чернобай, Л.І. та Широн, Ю.О., 2021. Систематизація соціально-психологічних методів управління за життєвим циклом працівника. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*, 7(2), с.18-29. (Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus International (ICI); Polish Scholarly Bibliography; ResearchBib; Наукова періодика України). (Особистий внесок автора: систематизовано соціально-психологічні методи за життєвим циклом працівника).
4. Широн, Ю., 2022. Тест емоційного інтелекту MSCEIT: опис, валідизація та адаптація. *Галицький економічний вісник*, 1, с.141-151. (Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus, Google Scholar, Crossref, EBSCO та ULRICHSWEB Global Serials Directory).
5. Чернобай, Л.І. та Широн, Ю.О., 2013. Підходи до структурування людського капіталу. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*, 776 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку, с.87-93. (Особистий внесок автора: виокремлено основні підходи до структурування людського капіталу).
6. Чернобай, Л.І. та Широн, Ю.О., 2022. Організаційна культура підприємства: сутнісна характеристика та структурні елементи. *Ефективна економіка*, [online] 11. Доступно: <<https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/747/755>>. (Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus, Google Scholar). (Особистий внесок автора: проведено теоретичне узагальнення питань сутнісної характеристики та структури організаційної культури підприємства).
7. Chernobay, L., Karska, E. and Shiron, Yu., 2022. Employees' types of intelligence assessment method in accordance with the elements of the five-factor model considering life cycle stage. *Economics, Entrepreneurship, Management*, 9(1), pp.26-33. (Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus, Crossref) (Особистий внесок автора: представлено результати оцінювання видів інтелекту працівників за елементами п'ятифакторної моделі з урахуванням етапів життєвого циклу).

1.3. Розділ у навчальному посібнику

8. Чернобай, Л.І., Широн, Ю.О. та Басій, І.Т., 2022. Теоретичні аспекти формування індивідуальної п'ятифакторної моделі інтелекту працівника. В: І.Л. Татомир та Л.Г. Квасній, ред. *Поведінкова економіка: від теорії до практики*. Трускавець: ПОСВІТ. с.251-265. (Особистий внесок автора: розглянуто теоретичні аспекти формування індивідуальної п'ятифакторної моделі інтелекту працівника).

1.4. Публікація в іншому виданні України

9. Широн, Ю. та Чернобай, Л., 2017. Сутність та методи соціально-психологічного розвитку людського капіталу підприємства. *Психологічні виміри культури, економіки, управління*, 10, с.18-22. (Особистий внесок автора: обґрунтовано пропозиції щодо впровадження методів соціально-психологічного розвитку людського капіталу підприємства як рушійних методів підвищення продуктивності праці працівників).

2. Опубліковані праці апробаційного характеру

10. Чернобай Л.І., Широн Ю.О., 2018. Мотиви трудової діяльності працівників як нематеріальна складова інноваційної екосистеми. В: «Управління інноваційним процесом в Україні: проблеми комерціалізації науково-технічних розробок». VII Міжнародна науково-практична конференція. Львів, Україна, 17-19 травня 2018. Львів: НУ ЛП.

11. Чернобай Л.І., Широн Ю.О. Основні функції мотивування трудової діяльності працівників. В: *Стратегії, проблеми та розвиток економічних систем в умовах глобальної нестабільності. Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю*. Миколаїв, Україна, 1-4 червня 2018 р. Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини “Україна”.

12. Чернобай Л.І., Широн Ю.О. Сутність мотивування трудової діяльності та мотиваційних очікувань. В: «Розвиток людини в інформаційному суспільстві та у суспільстві знань»: міжнародна науково-практична конференція. Київ, Україна, 21 травня 2019 р.– Київ: УкрІНТЕІ.

13. Чернобай Л.І., Широн Ю.О. Сутність мотивування трудової діяльності та види мотивів. В: *Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, фінансів, обліку, менеджменту та права: Міжнародна науково-практична конференція*, м. Полтава, Україна, 11 травня 2019 р. м. Полтава: ЦФЕНД.

14. Chernobay L.I., Skybinskyi O.S., Shyron Y.O. Individual model of the employee, Zbiór abstraktów na konferencję: Współczesna fala nowoczesności Gospodarka-Społeczeństwo-Środowisko, Białystok - Augustów, 17-19 września 2021 r.

15. Чернобай Л.І., Широн Ю.О. Сутнісна характеристика людського капіталу. В: «Управління персоналом в системі менеджменту організацій: тенденції та перспективи розвитку»: Всеукраїнська науково-практична конференція, Львів, Україна, 10-12 жовтня 2013 рік, Львів, НУ «ЛП».

16. Широн Ю.О. Організаційна культура як інструмент забезпечення результативності діяльності підприємства. В: *Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Міжнародна науково-практична конференція*, Одеса, Україна, 09-10 вересня 2022 р. Одеса: ОНЕУ.

17. Широн Ю.О. Показники ефективності соціально-психологічних методів управління в системі оцінювання персоналу. В: *Перспективи розвитку машинобудування та транспорту: III Міжнародна науково-технічна конференція*, Вінниця, Україна, 1-3 червня 2023 р. Вінницький національний технічний університет

18. Широн Ю.О. Еволюція дослідження поняття «емоційний ітелект». В: *Modern Problems of Science, Education and Society: Міжнародна науково-практична дистанційна конференція*, Київ, Україна, 4-6 грудня 2023 р., Київ: Науково-видавничий центр «Sci-conf.com.ua».

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Основні теоретичні положення, прикладні рекомендації та результати дисертаційної роботи розглянуто на таких міжнародних та всеукраїнських науково-практичних та науково-методичних конференціях: “Управління інноваційним процесом в Україні: проблеми комерціалізації науково-технічних розробок” (Львів, 17-19 травня 2018р.), «Розвиток людини в інформаційному суспільстві та у суспільстві знань» (Київ, 21 травня 2019р.), «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, фінансів, обліку, менеджменту та права» (м. Полтава, 11 травня 2019 р), «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики» (Одеса, 09-10 вересня 2022р.), «Перспективи розвитку машинобудування та транспорту» (Вінниця, 1-3

червня 2023р.), «Modern Problems of Science, Education and Society» (Київ, 4-6 грудня 2023р.), «Współczesna fala nowoczesności Gospodarka-Społeczeństwo-Środowisko» (Białystok - Augustów, 17-19 września 2021r.), «Стратегії, проблеми та розвиток економічних систем в умовах глобальної нестабільності», (Миколаїв, 1-2 червня 2018р), «Управління персоналом в системі менеджменту організацій: тенденції та перспективи розвитку» (Львів, 10-12 жовтня 2013р.), «Управління економічними системами: концепції, стратегії та інновації розвитку» (23-25 травня 2018 р., м. Хмельницький).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Основні положення і результати дисертації впроваджено в навчальний процес Національного університету «Львівська політехніка» та застосовуються під час викладання дисципліни «Економіка та управлінсько-правове забезпечення діяльності бізнесу» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Бізнес адміністрування» (довідка про впровадження результатів дисертаційної роботи у навчальному процесі № 67-01-2248 від 17.11.2023 р.).

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробленні та удосконаленні методико-прикладної бази для оцінювання впливу соціально-психологічних методів менеджменту на діяльність підприємства.

Результати дослідження використано у практичній діяльності компаній ТОВ МОРЕ ФОРМ, ТзОВ «Холдингова компанія «ЕКО ДІМ», КБП «ГАЛИЧАРТБУД», ТОВ «ТЕТОН ДЕВЕЛОПМЕНТ», ПП «ТЕРМОБУД-КИЇВ».

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертаційна робота Широн Ю.О. «Соціально-психологічне управління підприємством» складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Дисертаційна робота за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11. З урахуванням зазначеного, на міжкафедральному науковому семінарі Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту ухвалили:

- 11.1. Дисертація Широн Юлії Олегівні «Соціально-психологічне управління підприємством» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо оцінювання впливу соціально-психологічних методів менеджменту на діяльність підприємства, що має важливе значення для галузі знань 07 Управління та адміністрування.
- 11.2. Основні наукові положення, методичні розробки, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрутовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.
- 11.3. У 18-ти наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 1 розділ у колективній монографії, 1 розділ у навчальному посібнику, 6 статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у іншому виданні України, 9 публікацій, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації.
- 11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про

затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зі змінами).

- 11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, plagiatu та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної добросовісності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.
- 11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Широн Юлії Олегівни дисертація «Соціально-психологічне управління підприємством» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	-	22 (двадцять дві особи)
проти	-	немає
утримались	-	немає

Головуючий на
міжкафедральному науковому
семінарі
д.е.н., проф.,
професор кафедри менеджменту і
міжнародного підприємництва

Микола ОДРЕХІВСЬКИЙ

Рецензенти:

д.е.н., проф.,
професор кафедри менеджменту і
міжнародного підприємництва

Наталія СТАНАСЮК

к.е.н., доц.,
доцент кафедри менеджменту і
міжнародного підприємництва

Ірина ПАСІНОВИЧ

Відповідальна
в ІНЕМ за атестацію PhD,
доктор філософії,
доцент кафедри економіки
підприємства та інвестицій

Ольга МИЩИШИН

"20" лютого 2024 р.